

# Bëer tən gөр/więc tǎthĩn tiit cię-lęęť nhiaar

## Dinka | Thuոյյն

### Yեղօ ցօլ Լսօցմ/Լęęť?

[Լսօցմ/Լęęť](#) եե ցիւոյ ռաց. Կեն եե կուօց ցիւոյ շակ տեճօ կալօյ մօն ռօտ, Լօյ ցեն նիւր, կերաց աբի տեճօ կե Բույ ցօթ ռաց երին ę ռան կեն ալի տեճօ կե նիալից. Կեն ալու Բę Լօյ տեն ռան տեճօ կե ալու ę կօց.

Կեն ę մօն նուօտ ալու Բի Կի ռաոյ:

- Լուլ տիւլ օնլայն Են Լու Բę մօն կօց կօկ Լօյ տեճօ ռաց ռան
- Լուլ Ել տեն առադ Ետ/Բաի տեճօ կե առադ Են Լօյ մօն ռօտ ę ալուտնօմ ę կօց Լու ալոնդեն տեճօ կե նիալից տիւկ
- ցօտ ցրաֆիտի-տուրա Են կօց Լօյ Բիկ կօց կօկ ման տեճօ կե ալուտնիւմ նիալից տիւկ

Թին Վիկտորիա, ադ [Լօոոյ տիւլ կու ցօմ Նիալից Լօյ 2001](#) Կե Լսօցմ/Լęęť ցել. Կեն ալու Բի կօց տիտ տեն տիւլ Լօյ ալոյ Ետ կու նիալից տեճօ կեն ռօտ Լօյ յօոյ Կի. Կեն ալու տիւլ Լօյ ալոյ աԲęլ, ճիօր/րօր տեճօ կե Լուլ ցօեց մադ տին նե տիտ.

### Լսօցմ եե կելօյ տեն տիւլ Բուց տոկ կու Կաոյ Լուլ ցօեց/Լօոմ

[Լęęť Բուց տոկ](#) եե կուօց Լուլ ռան աբի տեճօ կե Լուլ ցե Բիտ երին ę կօոյ Կեոկ Լօյ Են տիտ Կե Լօոոյ (տեն ցիմեն, ռուոկե, աԲęլ տեճօ կեոյ Լոն Կե տիկ/մօց).

[Կուօց Լօոմ](#) եե Լօոմ Են կեց ցամ ռան Կեն ռանդեճ ռաց Բիւ աբի, Կօր ցօթ տեճօ կե ռիւց աբի. Կեն աոոյ Կի, տեն ցիմեն, Լուլ Ել Բուլ ցօթ, Լա Բառ տիւց ę Ել Կի ալոյ ռանդեճ եե տե Լուլ Լօոմ/ցուաց Բիւրդե Կի.

Ադ Լօոոյ [Equal Opportunity Act 2010](#) աԲę տիւլ կու Լուլ Լօոմ Լօյ կա Եուօց տեն ցանուն տեճօ Կեն Լօյ Կե ռօտ տին Կոկ ę Բիւր յօոյ Կի (տեն ցիմեն, տեն Լուլ, տեն տուկ կու տին աԲուկան Կի).

### ցօր տին տեն ալուր տիտ Լսօցմ/Լęęť-ցիւ Ել տին Վիկտորիա

Ալուտնօմ Լօոոյ կու Կօոյ ցիւոյ աԲę տեն Լուլ Լօոոյ Լսօցմ-ցիւ Ել եե Վիկտորիա ցօր ցօկ. Ալուտնօմ կեն եե աԲոյ ę Առադնօմ Լօոոյ Լուտին տեն Ալուր Ակումա Կօց Վիկտորիա.

Ալուտնօմ աԲę տիւց Բի Եուօտ Ել ցուտ կե աԲոյ ę ցօր Ել ցօկ. Ալուտնօմ ա Բę Լօոմ Ել 62 Ել ցուտ Են ցեցօտ կու 11 Ել ցուտ ցե յուկ տին. Կեն աԲę նուց տեն նիւն կաԲորու ę Բի յօոյ/Ետ տին Մելբուրն, կե կօց տօ տին կաԲիե կու կուր Վիւո ցե նուտ.

Ալուտնօմ աԲę կեճոյ ցիկ Կոկ Լուլ ալոյ [տիւլ Լսօցմ-ցիւ Ել](#) (Կե Լուլ) ալոնին 3 Ակօնի 2021.

Ադ կեճոյ ցե Կոկ Լուլ Լոն Լսօցմ/Լęęť եե կեն տօոյ տեն կօց յուց Վիկտորիա, աոոյ կօց:

- տեն տօի կօկ Բա ցօկ Բեի տեճօ
- տեն առադնիւմ ցե ցամ նիալից
- Են ռաոյ Կի Աբօրիցալ կու Թորրես Տրայտ Լանդեր
- Են ցե ոյկ ԼԳԲԹԻԳ+
- կե աԲęլ



Luɔɔm/tiɛl aye looi thɪn thukuul yic, riɔŋ akuɔɔr, ɣɔnluci, loloi ku online.

Ade luɛl acɛ wɛt 36 looi ku luel kek ka bɪ aguier tiit ɛ Victoria looi bɛ riel tɛn Luɔɔm/tiɛl-cie wɪc etɔn. Kɔk ɛ cɛ ke luel anɔŋ yic:

- cot tuɛŋ lɔɔŋ tiit Luɔɔm/tiɛl-ciɛ wɪc tɛn kuat raan ku nhialic (tɛn cɪmɛn gɛl wei tiɛl/luɔɔm alɔŋ ɛ kuat diɔɔr/rɔɔr ku/tɛdɔ ke lɔɔm, kɔk guɛɛc ɛ looi, ŋic tik/moc ku/tɛdɔ ke luoi diɔɔr/rɔɔr, kɔŋ guɛɛc ku/tɛdɔ ke ke ŋic intersex, abɛɛl, ke ŋic HIV/AIDS tɛdɔ ke raan thiɔk ke yen)
- dhukupiny akuɛn tɛn yeŋɔ ke wɛu bɪ yaloi tɛn Luɔɔm/tiɛl wut ku tiɛl puc thok
- gɛl nyoth wut ɛ kiit Nazi.

## Bɛr Akuma

[Akuma Kɔc Victoria acɛ naŋ bɛr tɛn wɛl luɛl ka looi](#). Kuɔɔny ɛ Akuma tɛdɔ ke kuɔɔny-luthɪn tɛn lɔɔŋ 34 ɛ luɛl ee wɛl ka 36.

Akuma ee guir emɛn ye kuer puoŋh bɪ kɔŋ waaric. Wɛl kɔk cɛ luɛl awɪc akuma bɪ lɔɔŋ waaric. Wɛl juɔc a bɛ wɪc wɛl mɛɛt kɔc Victoria thɪn, citmen akutnhɪim wuɔt wɛn Luɔɔm/tiɛl yɔk. Kɔk a bɛ wɪc gam puoŋh ɛ lɔɔŋ yith raan tɛkic.

Akuma ee cɛ [akutnhom tiit tiɛl](#) looi eya. Victoria ee yam tɛn tiɛl-ciɛ wɪc tɔu looi. Ade Anti-Racism Strategy a bɛ luoi cɔkpiny ke aguier ɛ gɔr cɛ luɛl ebɛn.

Akuma a bɛ lɔɔŋ looi bɪ gɛl kɔŋ jɔɔŋ nyuoŋh ɛ kiit Nazi ke nyiɛŋwei piath. Kɛn a bɛ wɛt tuɔc lɔn Victoria aciɛ gɔɔr nyoth ɛ kiitkɔ luthɪn rɔm ke tɛk Nazi Yen ee kɛc guir lɔn bɪ gɛl tɛdɔ looi kɛn ke wuɔc ɛ kiit theɛr ke theɛk Nhiaalic, ciɛŋ ku nyikɔɔl.

Akuma a bɛ jam ke Kɔc Victoria ke wuɔt e Jewish, Hindu, Buddhist, ku Jain, wuɔt kɔk, bɪ lɔɔŋ dhiɛl looi.

Akuma acɛ gam ye ciɛŋ ku anyikɔɔl ril ɛ kɪn Swastika tɛn Hindu ku wuɔt kɔk theek nhialic, nɔŋ yic wuɔt ɛ Buddhist ku Jain.

Tɛn kɔc ɛ wuɔt theek kɔk, citmɛn kɪn Swastika ee ciɛ nyuoŋh ɛ ɣɔn ken rɔɔk ku eyeki nyuoŋh ayɛr bɛikɛn ku aguier rɔɔk nhialic ke kiit ɛ dɔɔc ku adɔɔr. Yen ee kɛril ba deet ku ŋic ɛ tɛkic kaam kɪn kɛn ku yeŋɔ ye cɔɔl Nazis ee kiit Hakenkreuz, ke kɪn Hakenkreuz yeloi ke kɪn thiɛi mɔɔn rot ku jɔl athɔɔr. Ade kiit Nazi Hakenkreuz wɛn naŋ kɔk thɔɔŋ ke kɔŋ kɪn swastika, ee ŋɔɔth ke bɪ maat ye lɔɔŋ gɛl yic.

Thɪn ye lɔɔŋ looi kɛnic, ɣok a bɛ lui ke bɔny wuɔt tɛn akuɔtnhɪim wɛn ɣɔŋ kɛn bɛ luoi la calcal ku gɛl tem thɪn tɛn yan/nhialic theek ku luoi ciɛŋ keya ke wuɔt kɔk aciɛ bɛnaŋ kɛrac yɔk tɛn gɛl alɔŋ Nazi Hakenkreuz.



## Kuony tĕn kĕc Luĕĕm/tiĕl lac yĕk

Thĭn kĕrac cĕ tuĕl, aluĕt yuĕp tĕn bolĭth atĕ tĕĕric kadiĕk (000).

Na yĭn aye tak yĭn alĕu ba naŋ kĕŋ Luĕĕm/tiĕl ca yĕk, ke yĭn alĕu ba yup/gĕt tĕn:

- **Victorian Equal Opportunity ku Human Rights Commission**  
Kuony ya gĕĕth cĕkpiny alŋ tiĕl tĕdĕ ke Luĕĕm/tiĕl Nhialic. Looi balak/gĕĕth [online](#) yeloi ye aguiĕr luĕl wĕl ĕ wuĕt tĕdĕ ke yuĕp VEOHRC ye telepun 1300 292 153 tĕdĕ ke [imeel inquiries@veohrc.vic.gov.au](mailto:inquiries@veohrc.vic.gov.au).
- **Akutnhom Lĕĕŋ Kĕc Victoria** (Victorian Legal Aid) aye  
gĕm wĕl ku kuony abĕc/apath alŋ ye gaanun. Yuĕp/gĕt: 1300 792 387 tĕdĕ ke yĭ neem [legalaid.vic.gov.au](http://legalaid.vic.gov.au).
- **Aguiĕr Lĕĕŋ Kĕc Aboriginal ĕ Victoria**  
Aye gĕm wĕĕt lĕĕŋ ku wĕl tĕne kĕc Aboriginal ku Torres Strait Islander luthĭn Victoria. Yuĕp/gĕt: 1800 064 865 tĕdĕ [vals@vals.org.au](mailto:vals@vals.org.au).
- **Rainbow Door**  
Raan aŋĭc kuony abĕc gam LGBTIQ+ helpline. Yen ee gĕm kuony ku toc tĕn LGBTIQ+ ebĕn + kĕc Victoria, kuatden ku mĕĕthken. Yuĕp/gĕt 1800 729 367, Imeell [support@rainbowdoor.org.au](mailto:support@rainbowdoor.org.au) tĕdĕ ke SMS 0480 017 246.
- **QLife- PĕirQ**  
Gĕm Australia-wide LGBTIQ+ kuony riĕnythĭ ku toc kĕc wĭc bĭk jam alŋ kuat ĕ kĕŋ jĕĕr, naŋ yic lĕĕm/guĕĕc, ŋĭc, tĭk/moc, guup, tĕ yĕk guĕp ebĕn tĕdĕ ruĕiruĕl ebĕn. Yuĕp/gĕt 1800 184 527 tĕdĕ ke yĭ neem [qlife.org.au](http://qlife.org.au).
- **Report racism hotline**  
Gĕm wĕĕt ku muĕkdai tĕn mĕĕth ku amidhiĕth/kĕc muĕk alŋ luĕl ĕ tiĕl cĕ rot looi ku lĕĕt Nhialic tĕdĕ ke tiĕl puc thok tĕu thukul Akuma Kĕc Victoria yic. Yuĕp/Gĕt: 1800 722 476 tĕdĕ [report.racism@education.vic.gov.au](mailto:report.racism@education.vic.gov.au).
- **Disability Gateway (Victoria)**  
Gĕm wĕl ku nuĕt ke aguiĕr kuony jam wĕn lĕu bĭ yĭ kuony ke kĕc ciĕŋ kek cĕ bĕĕl wĕn tiĕl/puc wei ku aciĕ looi ke thĕĕŋ kek kĕc kĕk. Neem [disabilitygateway.gov.au/legal/advocacy/vic](http://disabilitygateway.gov.au/legal/advocacy/vic).
- **Parentline-Kuony Amidhiĕth**  
Gĕm jĕĕm nhom amidhiĕth ku kĕc muĕk ku kuony tĕn raan ŋic jĕĕm nhom gĕl 8nhiĕkduĕr agut wakĕu, nĕĭn ka 7 wiikic naŋ yĭ nĕĭn lĕĕŋ jĕĕŋ/wuĕt. Yuĕp 13 22 89.
- **Mĕktĕb ĕ Bĕny Pialguĕp (eSafety Commissioner)**  
Bĕr tĕn gĕĕth/balak alŋ lĕĕt online. Luĕl ebĕn alĕu bĕloi thĭn ke thiĕk cyberbullying, lĕĕt-thura citmen ayĭ wĕl kuc ku kĕŋ rac apĕi atĕ [esafety.gov.au/report](http://esafety.gov.au/report).
- **Lifeline-Kuonypĕir**  
Gĕm [kuony kĕŋ werwei/riĕk tĕn thĕĕ ka 24](#) ku aguiĕr gĕl nĕĕk/nĕĕk rot. Yuĕp 13 11 14.
- **Kids Helpline – Kuony Mĕĕth**  
Gĕm luoi jĕĕm thĕĕ ka [24 tĕn kĕĕĕor](#) naŋ ruun ka 5 agut tĕn ruun ka 25. Yuĕp 1800 551 800 tĕdĕ [counsellor@kidshelpline.com.au](mailto:counsellor@kidshelpline.com.au).



- **Victorian Aboriginal Community Controlled Health Organisation (VACCHO)**  
Gem wëet ku wël kök alonj kånj göör ku wël ë yup/gät tën köc Aboriginal ku Torres Strait Islander Yuöp/gät: 03 9411 9411 tädä ke yï neem [vaccho.org.au](http://vaccho.org.au).
- **MensLine Australia – Kuony röör**  
Gem kuony thää ka [24 yic. kuony](http://24.yic.kuony), toc ku loilo wëet nhom tën röör. Yuöp 1300 789 978.
- **Suicide Call Back Service**  
Gem kuony wëet nhom thää ka 24 yic tën gël nääk rot ku miöl Kuony ee looi kuer telepun, [online](#) ku video tën raan ebën jöör ye tæktæk ben rot nöök. Yuöp 1300 659 467.
- **Victoria Police – Bolith Victoria**  
Tën kuony kërac cë tuöl, nanj yic tëwën yin raan ë cë luöl kërac ë tiæl ku Luocom/tiæl nhialic tädä læst, ke yuöp töör kadiäk (000). Yök wël kök alonj ekëdī tën Bolith Victoria luöl wuöc tiæl teden [police.vic.gov.au/prejudice-and-racial-and-religious-vilification](http://police.vic.gov.au/prejudice-and-racial-and-religious-vilification).
- **Beyond Blue**  
Gem [kuony ten thää ka 24 yic](http://kuony.ten.thaa.ka.24.yic) tē köc jöör ye diær,nyinñonj ku näk rot. Yuöp 1300 224 636. Beyond Blue eya anonj [kån tën köc Aboriginal and Torres Strait Island](http://kan.ten.koc.Aboriginal.and.Torres.Strait.Island).
- **Headspace**  
[Gem wël ku kuony](#) alonj miöl ku pialwëi. Yuöp 1800 650 890.  
Headspace eya gem lac kuony luoi miöl tën köc nanj ruun ka 12-25 edit. Headspace eya gem [kån tën köc Aboriginal ku Torres Strait Islander](http://kan.ten.koc.Aboriginal.ku.Torres.Strait.Islander).
- **Reach Out**  
Gem [kuony alon kån jöör miölic](http://kuony.alon.kan.joor.miolic) tën köc nanj ruun lupiny 25 cök.
- **Blue Knot Foundation**  
Blue Knot Foundation [kony absc. kuony wëet nhom](http://kony.absc.kuony.wëet.nhom) ku luoi toc tën köc wën abëël, kuatden ku köc muök. Yuöp 1800 421 468 (9nh – 6th AEDT Aköltök agut Aköldhïc, 9nh – 5th AEDT Aköldhetem, Aköl yom läät ku jal aniiñ löönj jään/wuöt). Na yin aye miñ, tädä nanj pñj tädä ke jam la ruiruei, ke yï yuöp National Relay Service atö 133 677 ku gam 02 6146 1468 ke namba wïc yin ba cööl. Raan agamlöönj/Athook alëu ba kånj tuöc cök.
- **Association for Children with Disability**  
Gem wël, kuony ku jam tën köc ë miith ke abëël luthin Victoria. Yuöp (03) 9880 7000 tädä ke yï neem [acd.org.au](http://acd.org.au).
- **WellMob**  
Gem kånj [cë looi online](http://ce.looi.online) ye ku tën köc Aboriginal ku Torres Strait Islander kelui alonj kånj ciñj ku käk rot looi piir yic. Kën anonj yic websites, apps, podcasts, videos, social media, ku [online counselling](http://online.counselling). Yuöp (08) 9370 6336.
- **Yarning SafeNStrong**  
Gem kuony Victoria-wide thää 24/7 yic ke kuony käk ciñj ku kånj rilic piir tën köc Aboriginal ku Torres Strait Islander. Yuöp 1800 95 95 63, lmeel [ysns@vahs.org.au](mailto:ysns@vahs.org.au) tädä ke yï neem [vahs.org.au/yarning-safenstrong/](http://vahs.org.au/yarning-safenstrong/).